

робно за тая Легенда и за тоя Еврейнъ; тукъ вкратцѣ ще кажимъ само, че тоя Еврейнъ е сполучилъ да придае ключъ-тъ на желѣзнитъ порти на крѣпостта на Турцитъ, или пакъ той самъ имъ ги е отворилъ, и тѣ сѫ нечаянно нахълтали вхѣтрѣ въ нея; (но кои порти? точно не се знае, но вѣобще се говори за онія, що сѫ отъ кѣмъ Каябашъ, дѣто е былъ двигателнія мостъ, и който разумѣва се при отварянето на портитѣ се е былъ отпусналъ на мѣстото му). —

Тая крѣпость е бѣла обградена съ високи и дебели каменни зидни стѣни изработени съ хоросанъ; а само по онія мѣста, дѣто естественнитѣ канари на тая чудна мѣстностъ сѫ до толкова високи, и мѣстоположеніето ѹмъ представлява такавж една стрѣмна урва, щото не е вѣзможно да се вхлѣзи на тѣхъ: само по такивато мѣста не сѫ направени зидни стѣни; ніе спомѣнхми по горѣ че се намираха, даже и єще се намиратъ останки отъ каменно-зиднитѣ укрѣпленія, що сѫ бѣли построени при двигателнія мостъ, при желѣзнитѣ порти, и на по важнитѣ мѣста, които сѫ служили за да се варди и крѣпостта и Трапезица, и Митрополіята и другитѣ тѣмъ околни населени мѣстности въ тѣй называемата Долна Махала. — Мѣстността на Хисаря е най висока отъ всичкитѣ други, на които е заселенъ града Велико Тѣрново; тя е много по висока и отъ Трапезица; тя е заобиколена отъ врѣдъ, съ исключеніе само на едно малко тѣсно мѣсто чрезъ което Хисаря е присъединенъ съ сушатж, съ рѣката Янтра тѣй, щото Хисаря се представлява като единъ полуостровъ. Отгорѣ на Хисаря се намира построена, както за това и по горѣ се пострани хортува, Церквата Св. Петка, и кѣмъ югъ отъ нея въ малко разстояніе, до 4 метра високата могила Чанлѫ-Тепе зовима (отъ Турскитѣ слова чанъ камбана, и тепе могила; което ще кажи камбанна могила, или по ежко Звонарница).

Като размѣрихми Хисаря, намѣрихми: 1-о) че отъ кѣмъ Каябашъ тѣсната мѣстностъ до желѣзнитѣ порти е 230 метра дѣлга: 2-о) самата мѣстностъ на Хисаря отъ сѣверо-источната ѝ